

# Instytut Pamięci Narodowej

<https://ipn.gov.pl/pl/aktualnosci/194425,Cena-za-prawde-widowisko-w-42-rocznice-wprowadzenia-stanu-wojennego-poswiecone-k.html>  
20.05.2024, 09:22

## **„Cena za prawdę” - widowisko w 42. rocznicę wprowadzenia stanu wojennego poświęcone kobietom internowanym w Gołdapi - Warszawa, 13 grudnia 2023**

**13 grudnia 2023 roku w Teatrze Polskim w Warszawie odbył się koncert „Cena za prawdę”. Wzięli w nim udział m.in. prezes Instytutu Pamięci Narodowej dr Karol Nawrocki, jego zastępcy: dr hab. Krzysztof Szwagrzyk, dr hab. Karol Polejowski i dr Mateusz Szpytma, a także dyrektor Muzeum Żołnierzy Wyklętych i Więźniów Politycznych PRL Adrianna Garnik oraz przewodniczący NSZZ „Solidarność” Piotr Duda.**



„Cena za prawdę” - widowisko w 42. rocznicę wprowadzenia stanu wojennego poświęcone kobietom internowanym w Gołdapi - Warszawa, 13 grudnia 2023. Na zdj. prezes IPN dr Karol Nawrocki. Fot. Mikołaj Bujak (IPN)

„Cena za prawdę” - widowisko w 42. rocznicę wprowadzenia stanu wojennego poświęcone kobietom internowanym w Gołdapi - Warszawa, 13 grudnia 2023. Fot. Mikołaj Bujak (IPN)

„Cena za prawdę” - widowisko w 42. rocznicę wprowadzenia stanu wojennego poświęcone kobietom internowanym w Gołdapi - Warszawa, 13 grudnia 2023. Fot. Mikołaj Bujak (IPN)

„Cena za prawdę” - widowisko w 42. rocznicę wprowadzenia stanu wojennego poświęcone kobietom internowanym w Gołdapi - Warszawa, 13 grudnia 2023. Fot. Mikołaj Bujak (IPN)

„Cena za prawdę” - widowisko w 42. rocznicę wprowadzenia stanu wojennego poświęcone kobietom internowanym w Gołdapi - Warszawa, 13 grudnia 2023. Fot. Mikołaj Bujak (IPN)

„Cena za prawdę” - widowisko w 42. rocznicę wprowadzenia stanu wojennego poświęcone kobietom internowanym w Gołdapi - Warszawa, 13 grudnia 2023. Fot. Mikołaj Bujak (IPN)

„Cena za prawdę” - widowisko w 42. rocznicę wprowadzenia stanu wojennego poświęcone kobietom internowanym w Gołdapi - Warszawa, 13 grudnia 2023. Fot. Mikołaj Bujak (IPN)

„Cena za prawdę” - widowisko w 42. rocznicę wprowadzenia stanu wojennego poświęcone kobietom internowanym w Gołdapi - Warszawa, 13 grudnia 2023. Fot. Mikołaj Bujak (IPN)

Koncert otworzył prezes Instytutu Pamięci Narodowej:

*- Drodzy Państwo, pamięć i sprawiedliwość mogą Państwo w pokoju i spokoju zostawić Instytutowi Pamięci Narodowej.*

*Natomiast do artystycznej opowieści o tych trudnych i ciężkich czasach potrzebni są artyści, którzy za moment wystąpią na tej scenie. Życzę Państwu wieczoru pełnego refleksji.*

Dr Karol Nawrocki wspominał również o działaniach, jakie podjął Instytut w związku ze zbrodniami komunistycznymi:

*- 42 lata temu komunistyczna junta Wojciecha Jaruzelskiego wytoczyła wojnę polskiemu narodowi. Wojnę, w której były ofiary i wojnę, za którą jeszcze wielu ofiarom i ich rodzinom nie zadośćuczyniono. Nie postawiono także wszystkich sprawców przed wymiarem sprawiedliwości. W ciągu dwóch ostatnich lat IPN złożył do sądów kilkadziesiąt wniosków o uchylenie immunitetów sędziom i prokuratorom czasów stanu wojennego. 13 aktów oskarżenia i 600 zarzutów dot. zbrodni komunistycznych.*

13 grudnia 1981 roku oraz w czasie pierwszych miesięcy stanu wojennego aresztowano i internowano tysiące działaczy NSZZ Solidarność, by pokazać siłę komunistycznej władzy i zastraszyć społeczeństwo.

W 42. rocznicę stanu wojennego za pośrednictwem koncertu *Cena za prawdę* przypomniane zostały bohaterki tego okresu – kobiety internowane w Gołdapi.

Transporty z aresztowanymi z całego kraju docierały do Gołdapi każdego miesiąca, łącznie internowano tu prawie czterysta kobiet. Można powiedzieć, że to niewiele na tle dziesięciu tysięcy internowanych w stanie wojennym. Jednak była to grupa szczególna. Matki i żony brutalnie odrywane od rodzin były nierzadko duchowym i organizacyjnym centrum struktur opozycyjnych. Największą grupą internowanych opozycjonistek stanowiły kobiety z Dolnego Śląska. Większość osadzonych była działaczkami NSZZ Solidarność, choć były tam również przedstawicielki KOR-u, KPN-u i WZZ. Żołnierze i esbecy konwojujący internowane kobiety nie informowali o celu podróży, aby je dodatkowo zastraszyć. Trafiły one do położonego wśród mazurskich lasów ośrodka wypoczynkowego w Gołdapi. Bez krat i drutów, ale też bez możliwości wyjścia z budynku. Odosobnienie wywoływało trudną do zniesienia nostalgię i wpędzało osadzone w depresję. Dodatkową udręką była świadomość propagandowego efektu, jaki chciano uzyskać, umieszczając kobiety w takim, a nie innym miejscu. Kamery telewizyjne rejestrowały dobre warunki lokalowe, fotografowano nawet bagaże zwalnianych z ośrodka, by pokazać, jak wzbogaciły się na zagranicznej pomocy. Perfidnie rozpowszechniano opinię, że internowane kobiety żyją w luksusie i aurze

bohaterek.

Pobyt w obozie nie złamał kobiet z Gołdapi. Przeciwnie – były internowane, bogatsze o wspólne doświadczenia, po wyjściu na wolność stworzyły sieć powiązań, obejmując działaniem cały kraj.

Dzięki koncertowi przybliżyliśmy postaci bohaterkich Polek tworzących opozycję antykomunistyczną, m.in. Stanisławę Sobieraj, Halinę Mikołajską, Alinę Pienkowską, Annę Walentynowicz, Ewę Ernestynę Sułkowską-Bierezin.

**Wystąpili:** Golec uOrkiestra, Sławomir Uniatowski, Katarzyna Cerekwicka, Krystyna Prońko, Warszawska Orkiestra Sentymentalna, Skubas, Kamil Bednarek, Józefina oraz Siostry Melosik.

**Organizatorzy:** Muzeum Żołnierzy Wyklętych i Więźniów Politycznych PRL, Komisja Krajowa NSZZ Solidarność, Telewizja Polska oraz Instytut Pamięci Narodowej.

**Patroni medialni:** Polskie Radio, Polskie Radio Program 1, Polska Press, „Tygodnik Solidarność”